

LAPIN AMK⁷

Lapland University of Applied Sciences

OPINNÄYTETYÖOPAS

YLEMPI AMMATTIKORKEAKOULUTUTKINTO

OPINNÄYTETYÖOPAS

YLEMPI AMMATTIKORKEAKOULUTUTKINTO

Sisällysluettelo

1. Ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon opinnäytetyö	5
1.1 Ylempään ammattikorkeakoulututkintoon johtavien opintojen tavoitteet	5
1.2 Opinnäytetyön tavoite	5
1.3 Opinnäytetyöprosessi	5
1.4 Hankkeistetut opinnäytetyöt	8
1.5 Oikeudet opinnäytetyön tuloksiin	8
1.6 Opinnäytetyön julkisuus	8
2. Opinnäytetyön toteuttaminen	10
2.1 Osapuolet ja vastualueet	10
2.2 Opinnäytetyön aiheen valinta ja kuvaus	11
2.3 Opinnäytetyösuunnitelma	11
2.4 Työn raportointi	12
2.5 Seminaarit	12
2.6 Opinnäytetyön julkistaminen	12
3. Arviointi	13
3.1 Arviointikäytäntö	13
3.2 Hyvän opinnäytetyön tunnusmerkkejä	13
3.3 Arviointikriteerit	14
3.4 Kypsyysnäyte	16
Liitteet	
Liite 1. Opinnäytetyön toimeksiantositoumus	17
Liite 2. Opinnäytetyön toimeksiantajan palaute	19
Liite 3. Opiskelijan arvio opinnäytetyöskentelystä	20
Liite 4. Ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon opinnäytetyön arviointilomake	21

1. Ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon opinnäytetyö

1.1 Ylempään ammattikorkeakoulututkintoon johtavien opintojen tavoitteet

Ylempään ammattikorkeakoulututkintoon johtaviin opintoihin kuuluu syventäviä ammattiopintoja, vapaasti valittavia opintoja ja opinnäytetyö.¹

Ylempään ammattikorkeakoulututkintoon (tutkintotaso 7) johtavien opintojen yleisenä tavoitteena on antaa opiskelijalle:

1. laajat ja syvälliset tiedot sekä tarvittavat teoreettiset tiedot toimia työelämän kehittäjänä vaativissa asiantuntija- ja johtamistehtävissä
2. syvällinen kuva omasta ammattialasta, sen asemasta työelämässä ja yhteiskunnallisesta merkityksestä sekä valmiudet seurata ja eritellä alan tutkimustiedon ja ammattikäytännön kehitystä
3. valmiudet elinikäiseen oppimiseen ja jatkuvaan oman ammattitaidon kehittämiseen sekä
4. hyvä viestintä- ja kielitaito oman alansa tehtäviin sekä kansainväliseen toimintaan ja yhteistyöhön.

Ammattikorkeakoulujen soveltava tutkimus- ja kehitystyö palvelee opetusta sekä tukee alueen kehitystä, elinkeinoja ja työelämää.

1.2 Opinnäytetyön tavoite

Opinnäytetyön tavoitteena on kehittää ja osoittaa kykyä soveltaa tutkimustietoa ja käyttää valittuja menetelmiä työelämän ongelmien erittelyyn ja ratkaisemiseen sekä valmiutta itsenäiseen vaativaan asiantuntijatyöhön.

Ylemissä ammattikorkeakoulututkinnoissa opinnäytetyöprosessi tukee opiskelijan osaamisen syvenemistä opintojen alkuvaiheesta lähtien. Opinnäytetyö on suoritettaviin opintoihin, aihealueen aikaisempaan teoreettiseen ja työelämästä hankittuun tietoon perustuva tutkimus- tai kehittämistehtävä. Opinnäytetyön tarkoituksena on luoda, tuottaa ja kehittää osaamista sekä työelämän että kehittämishankkeiden tarpeisiin.

Ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon opinnäytetyö on laajuudeltaan 30 opintopistettä ja siihen sisältyy sekä tutkimuksellinen että kehittämistoiminnallinen ulottuvuus. Tavoitteena

on tiedontuotanto, jossa yhdistyvät konkreettisen kehittämis-toiminnan kautta syntynyt dokumentoitu kokemustieto ja tutkimuksellinen ote. Opinnäytetyötä voi luonnehtia tutkimukselliseksi kehittämishankkeeksi.

Ylempien AMK-tutkintojen opinnäytetyöissä tuotettu tieto voidaan jäsentää seuraaviin tasoihin:

- Kuvaustaso (tietäminen käytännössä = knowledge in practice), jossa olennaista on tutkimus- ja kehittämistehtävän tarkoituksen, tehtävän ja prosessin kuvaus.
- Selitystaso (tietoa käytännöstä = knowledge of practice), jossa teoreettiseen tietoon, menetelmien hallintaan ja tarkkaan dokumentaatioon pohjautuva analyysi on keskeisellä sijalla.
- Kehittämistaso (tietoa käytäntöä varten = knowledge for practice), jossa olennaista on työn/työyhteisön kehittäminen, uuden tiedon luominen ja toimialan kehittäminen.

Ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon opinnäytetyössä yhdistyvät nämä kolme tasoa. Pelkkä kehittämistehtävän kuvaus ei ole riittävä, vaan olennaista on kehittämistoiminta sekä sen teoreettisten lähtökohtien analysointi ja kehittämistehtävän arviointi selkeän dokumentaation kautta.

1.3 Opinnäytetyöprosessi

Opinnäytetyö on vaiheittainen oppimisprosessi:

- Aiheanalyysivaihe, jossa keskeistä on ilmiöön perehtyminen, tiedon hankinta ja käsittely sekä aihealinnan perustelu. Aiheen on tarkoitus kytkeytyä kiinteästi opiskelijan oman henkilökohtaisen osaamisen, oman työn, työuran tai työyhteisön kehittämiseen. Aiheen olisi hyvä luoda uutta tietoa myös laajemmin kyseessä olevalle alalle.
- Suunnitteluvaihe, jossa pohditaan hankitun tiedon merkitystä reflektoiden, tulkiten ja aikaisempia kokemuksia verraten. Huolellinen ja systemaattinen suunnittelu on keskeinen osa kehittämistoimintaa. Suunnitteluvaiheessa laaditaan kehittämisprosessista kokonaissuunnitelma, joka sisältää lähestymistavan, menetelmävalinnat, toteutusprosessin sekä prosessin ja tuotoksen arviointisuunnitelman.
- Toteutusvaihe, jossa toteutetaan tutkimus- ja kehittämistehtävä suunnitelman mukaisesti, arvioidaan ja seurataan

¹ Yleiset määräykset ylempään ammattikorkeakoulututkintoon johtavien opintojen tavoitteista ja opinnäytetyön tavoitteista on annettu valtioneuvoston asetuksessa ammattikorkeakouluista (352/2003, 7 a § (16.6.2005/423) ja 10 § (16.6.2005/423). Valtioneuvoston asetus 546/2013 ammattikorkeakouluista annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta.

kehittämisprosessia sekä jaetaan kokemuksia. Prosessi voi sisältää myös kehittämistoiminnan tavoitteiden ja toimintatapojen uudelleenarviointia. Parhaimmillaan tutkimus- ja kehittämistehtävä toteutuu yhteisöllisenä prosessina.

- Arviointivaihe, jossa tarkastellaan kehittämisprosessin käytökelpoisuutta, siirrettävyyttä, luotettavuutta ja eettisyyttä. Loppuarvioinnissa voidaan myös tarkastella tulosten kaupallistamista tai yrityslähtöistä hyödynnettävyyttä sekä nostaa esille prosessin esiin tuomia jatkoasteita.
- Julkistamisvaihe, jossa opinnäytetyö / kehittämistehtävän raportti luovutetaan ja esitetään.

Opinnäytetyöskentelyyn liittyy tutkimus- ja kehittämismenetelmäopintoja sekä seminaarityöskentely. Myös muut ylempään ammattikorkeakoulututkintoon sisältyvät opinnot tukevat opinnäytetyöskentelyä. Seminaarityöskentelyn tavoitteena on käsitellä kehittämistehtävien aiheita sekä edistää opinnäytetyöprosessin etenemistä.

YAMK -opinnäytetyö voidaan tehdä joko yksilö- tai useamman opiskelijan pienryhmätöinä. Jokaisella opinnäytetyöllä on ammattikorkeakoulun nimeämä, jatkotutkinnon suorittanut vastuullinen ohjaaja. Aihealueen mukaisesti opinnäytetyölle voidaan nimetä myös niin sanottu subtanssi-ohjaaja sekä mahdollinen sidosryhmän/työyhteisön edustaja.

Opinnäytetyötyöskentely kehittää opiskelijan ammatillisia tietoja ja taitoja, kehittävää ja tutkimuksellista työtettä sekä yhteistyö-, vuorovaikutus- ja verkostotaitoja.

Kehittämisaamisen syventyessä opiskelija

- osaa hankkia ja käsitellä oman asiantuntijuusalueen ja lähialueiden syvällistä tietoa, kykenee kriittiseen tiedon arviointiin ja kokonaisuuksien hahmottamiseen sekä uuden tiedon luomiseen
- hallitsee tutkimus- ja kehitystoiminnan menetelmiä sekä osaa itsenäisesti toteuttaa alaa kehittäviä tutkimus- ja kehittämishankkeita
- kykenee luovaan ja innovatiiviseen ongelmanratkaisuun työelämän muuttuvissa tilanteissa olemassa olevaa tietoa soveltaen
- toimii aloitteellisesti ja kehittävän työtavan mukaisesti
- tuntee projektitoiminnan osa-alueet, osaa toimia projektitehtävissä ja johtaa niitä

Yhteiskunta- ja organisaatio-osaamisessa opiskelija

- tuntee oman alansa toimintaympäristön ja toimijat sekä ymmärtää yhteiskunnallisen vaikuttamisen merkityksen
- tuntee työelämän pelisäännöt ja kykenee osallistumaan organisaatioiden toiminnan koordinointiin, kehittämiseen ja johtamiseen
- osaa arvioida kriittisesti asiantuntijuusalueen uusia sovelluksia ja ratkaisuvaihtoehtoja
- osaa suunnitella, organisoida ja kehittää toimintaa käytännön muuttuvissa tilanteissa
- kykenee hahmottamaan laajoja kokonaisuuksia, asioiden välisiä syy-seuraussuhteita ja toimimaan rajallisen tiedon pohjalta toimialan monialaista osaamista vaativissa tilanteissa

Opinnäytetyön eteneminen

1.4 Hankkeistetut opinnäytetyöt

Työelämälähtöistä opinnäytetyötä kutsutaan hankkeistetuksi opinnäytetyöksi, kun yksi tai useampi seuraavista kriteereistä² täyttyy:

1. työelämä maksaa joko ammattikorkeakoululle tai opiskelijalle työn tekemisestä ja tästä on kirjallisesti sovittu ennen opinnäytetyön aloittamista
2. opinnäytetyölle on nimetty ohjaajaksi työelämän edustaja
3. työyhteisön tarkoituksena on alusta lähtien hyödyntää opinnäytetyön tuloksia omassa toiminnassaan.³

Hankkeistetusta opinnäytetyöstä laaditaan aina kirjallinen kahden sopijaosapuolen välinen sitoumus (liite 1).

1.5 Oikeudet opinnäytetyön tuloksiin

Opinnäytetyöhön liittyviä lakisääteisiä asioita ovat erilaiset oikeudet opiskelijan työn tuloksiin esim. tekijänoikeudet, patenti- ja mallioikeudet. Opiskelija ja toimeksiantaja sopivat näistä erikseen opinnäytetyösitoumuksen teon yhteydessä.

1.6 Opinnäytetyön julkisuus

Opinnäytetyö on korkeakoulututkinnon osa, jonka tulee olla avoimesti arvioitavissa. Hyväksytyt opinnäytetyöt ovat välittömästi julkisia. Tätä asiaa ei voi sopimuksella muuttaa. Julkisuudella taataan opinnäytetöiden objektiivinen ja tasapuolinen arviointi. Opinnäytetyöhön kuuluvat tietynlaiset sisällöt, esimerkiksi yritysten liikesalaisuudet, saattavat poikkeuksellisesti tehdä opinnäytetyöstä joiltakin osin salassa pidettävän. Opinnäytetyö on tällöin laadittava siten, että nämä luottamukselliset tiedot sijoitetaan varsinaisesta työstä erilliseen tausta-aineistoon, joka jää toimeksiantajan käyttöön. Tausta-aineistosta ja sen säilyttämisestä sovitaan erikseen opinnäytetyösitoumuksessa (liite 1). Opinnäytetyön tekijällä ja ohjaavilla opettajilla on luottamuksellisia tietoja koskeva vaitiolovelvollisuus.

---

² OKM:n ammattikorkeakoulujen tiedonkeruukäsikirja 2011.

³ Opinnäytetyö voi liittyä myös ammattikorkeakoulun omaan innovaatiotoimintaan ja olla osa ammattikorkeakoulun omaa tutkimus- ja kehitystyötä.

2. Opinnäytetyön toteuttaminen

YAMK -opinnäytetyö on opiskelijan/opinnäytetyötä tekevän pienryhmän itsenäinen tehtävä. Opiskelijalla on tukena ammattikorkeakoulusta työn ohjaaja/t sekä viestinnän opettaja ja mahdollinen toimeksiantajan edustaja. Koulutuksen yliopettaja nimeää kullekin opinnäytetyölle vähintään yhden ohjaajan. Hankkeistetussa opinnäytetyössä aiheen antanut organisaatio nimeää edustajanaan opinnäytetyölle yhdyshenkilön.

2.1 Osapuolet ja vastualueet

Opiskelija

- hankkii ja hyväksyy työn aiheen
- sopii hankkeistetusta opinnäytetyöstä Lapin ammattikorkeakoulun ja työn toimeksiantajan kanssa (liite 1)
- laatii suunnitelman opinnäytetyöstä sekä mikäli opinnäytetyöllä on useampi tekijä, määrittelee opinnäytetyöhön liittyvän tehtävänjaon
- laatii aikataulun ja seuraa sitä
- pitää yhteyttä työn toimeksiantajaan ja ohjaajaan
- osallistuu opinnäytetyöseminaareihin koulutuksen käytännön ja aikataulun mukaisesti
- neuvottelee mahdollisista muutoksista työn ohjaajien kanssa
- toteuttaa ja dokumentoi työn ammattikorkeakoulun yleisen opinnäytetöiden raportointiohjeistuksen mukaisesti
- huolehtii seminaariaikojen varaamisesta
- kirjoittaa kypsyysnäytteen
- pyytää lausunnon opinnäytetyöstä työn toimeksiantajalta (liite 2)
- antaa oman palautteensa opinnäytetyöprosessista (liite 3) sekä
- palauttaa valmiin opinnäytetyön arkistokappaleen/t sekä liitteet 2 ja 3 ohjaavalle opettajalle.

Opinnäytetyön ohjaaja

- perehtyy ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon opinnäytetyön yleisiin vaatimuksiin
- perehtyy hyviin ohjaukseenkäytäntöihin ja ammattikorkeakoulun yleiseen opinnäytetyöohjeistukseen
- varmistaa yhdessä koulutuksen yliopettajan kanssa, että työn aihe ja tavoitteet vastaavat opinnäytetyölle asetettuja kriteereitä
- tiedottaa opiskelijoille ja toimeksiantajille, kuinka toimitaan opinnäytetyön tausta-aineiston sisältäessä luottamuksellista materiaalia

- hyväksyy yhdessä koulutuksen yliopettajan kanssa opinnäytetyösuunnitelman
- ohjaa oppimisprosessia, auttaa ongelmakohtissa sekä ohjaa kaikkien työvaiheiden aikana tehtyjä eettisiä ratkaisuja
- valvoo, että työ tarkistetaan tekstin vertailuohjelmalla
- laatii kypsyysnäytteen ja arvioi sen sisällön
- vastaa yhdessä koulutuksen yliopettajan kanssa opinnäytetyön arvioinnista
- antaa arviointipalautteen opiskelijalle
- kokoaa kaiken arviointiin liittyvän aineiston (liitteet 2 ja 3, seminaaripalautteet, opinnäytetyön ja kypsyysnäytteen arvioinnit)
- valvoo työn julkistamisen ammattikorkeakoulun käytänteen mukaisesti

Viestinnän opettaja

- ohjaa opiskelijaa tutkimukselliseen viestintään
- arvioi kypsyysnäytteen kieliasun
- englanninkielisen viestinnän opettaja ohjaa englanninkielisen abstraktin kieliasua

Koulutuksen yliopettaja

- hyväksyy opinnäytetyön aiheen ja nimeää työlle ohjaajan
- hyväksyy yhdessä opinnäytetyön ohjaajan kanssa opinnäytetyösuunnitelman, myös opinnäytetyön julkisuusvaatimusten näkökulmasta
- tekee sitoumuksen hankkeistetusta työstä työn toimeksiantajan ja opiskelijan kanssa (liite 1)
- järjestää seminaaritilaisuudet
- vastaa yhdessä opinnäytetyönohjaajan kanssa opinnäytetyön arvosanasta

Työn toimeksiantajan edustaja

- tekee sitoumuksen hankkeistetusta työstä koulutuksen yliopettajan ja opiskelijan kanssa (liite 1)
- osallistuu työn tavoitteiden määrittelyyn opiskelijan kanssa
- vastaa työn toteuttamisen mahdollisuuksista yrityksessä tai yhteisössä sekä
- antaa kirjallisen palautteen opinnäytetyöstä (liite 2).

Opintotoimisto/kampuksen kanslia

- vastaa opinnäytetöiden arkistokappaleiden arkistoinnista

2.2 Opinnäytetyön aiheen valinta ja kuvaus

Opinnäytetyön aiheen tulee liittyä oleellisesti opiskelijan opintoihin ja työhön. Opiskelija laatii opinnäytetyön aiheestaan aihepaperin (kaksi-kolme A4 -sivua). Aihepaperi laaditaan aiheen hyväksyttämistä varten, seminaariryhmälle keskustelun pohjaksi ja itselle jatkotyöstämisen avuksi. Aihepaperi on opinnäytetyön alustava suunnitelma, josta ilmenee: mitä, miksi ja miten aiotaan tehdä:

- tekijä/tekijät ja yhteystiedot
- opinnäytetyön aihe ja alustava työnimi
- toimeksiantaja ja yhteystiedot
- muut mahdolliset mukana olevat toimijat
- aiheen valinnan perustelut
- miten aihe liittyy työelämän kehittämiseen
- opinnäytetyön tavoite
- alustava suunnitelma käytettävästä menetelmästä
- vähintään kolme opinnäytetyön aiheeseen liittyvää kirjallista lähdettä (aiempaa tutkimusta, journali- tai asiantuntija-artikkelia, joista yhden tulee olla vieraskielinen)
- aikataulusuunnitelma

Opinnäytetyön aihepaperi toimitetaan koulutuksen yliopettajalle, joka vahvistaa opiskelijalle aihepaperin saapumisen. Yliopettaja hyväksyy aiheen ja vahvistaa työlle ammattikorkeakoulun puolesta vähintään yhden ohjaajan.

2.3 Opinnäytetyösuunnitelma

Opinnäytetyöstä laaditaan sisällöltään määritelty opinnäytetyösuunnitelma:

Johdanto

- Esitellään ja perustellaan opinnäytetyön aihe
- Esitellään aiheen yhteys opiskelijan YAMK –koulutukseen sekä työelämän ja alueen kehittämiseen.
- Kuvataan toimeksiantajan käytännön ongelma tai kehittämistarve
- Perustellaan aiheen valinta eri näkökulmista lähdekirjallisuuteen tukeutuen
- Esitellään ja kirjataan työnjako, mikäli opinnäytetyöllä on useampi tekijä

Tarkoitus, tavoitteet ja kysymyksenasettelu

- Esitetään opinnäytetyön tarkoitus mahdollisimman täsmällisesti (yhdellä lauseella)
- Määritetään opinnäytetyön tavoitteet (millaista hyötyä opinnäytetyöstä on ja kenelle) ja mitä opinnäytetyön avulla voidaan saavuttaa
- Esitetään työn tarkoitukseen ja tavoitteisiin perustuva kysymys tai kysymykset, joihin opinnäytetyöllä pyritään vastaamaan

Ammattialan ja kehittämistehtävän ratkaisemisen kannalta tarkoituksenmukainen tietoperusta

- Määritellään aiheen ja valitun näkökulman kannalta keskeiset käsitteet
- Kuvataan kehittämistehtävän toimintaympäristö
- Esitetään opinnäytetyön tietoperusta, jossa tehdään selkoa aiemmista aiheita käsittelevistä tutkimuksista, opinnäytetyistä ja kirjallisuudesta
- Esitellään ja perustellaan aineistonhankinta ja sen tavat
- Osoitetaan perustellusti opinnäytetyön teorian ja menetelmällisen osion välinen yhteys

Menetelmällinen toteutus

- Kuvataan, millä tutkimus- tai kehittämismenetelmällä opinnäytetyö toteutetaan
- Esitetään tavoiteltavat tulokset, kehittämissuunnitelma tai muu tuotos ja niiden raportointi

Opiskelija hyväksyttää opinnäytetyösuunnitelmansa ohjaavalla opettajalla. Tämän jälkeen opiskelija esittelee suunnitelmansa väliseminaarissa muille opiskelijoille ja saa siitä vertaispalautteen.

2.4 Työn raportointi

Työn kirjallinen raportointi kannattaa käynnistää mahdollisimman aikaisin työn edistyessä. Sekä viestinnän opettaja että ohjaava opettaja antavat neuvoja raportointiin liittyvissä kysymyksissä. Työ palautetaan kommentoitavaksi ohjaavalle opettajalle sekä mahdolliselle toimeksiantajan edustalle heidän kanssaan sovitun aikataulun mukaisesti.

Opinnäytetyön kirjallinen raportti laaditaan ammattikorkeakoulun raportointiohjeen mukaisesti (www.lapinamk.fi).

2.5 Seminaarit

Seminaarityöskentely on keskeinen opinnäytetyön ohjauksen muoto. Oman työn jäsentäminen ja perustelujen esittäminen muille edistävät oppimista. Valmistautumalla seminaareihin hyvin opiskelija edistää omaa opinnäytetyöprosessiaan. Ohjaavan opettajan palautteen lisäksi opiskelija saa vertaisohjausta opponentilta sekä muilta opiskelijoilta. Seminaareissa on mahdollista käsitellä myös työn toimeksiantajan palautetta.

Seminaarityöskentely käsittää vähintään kolme vaihetta. Opinnäytetyöprosessin aloitusvaiheessa opiskelija esittelee opinnäytetyön aiheensa opinnäytetyöryhmässään ja täsmentää sitä palautteen avulla koulutuksen käytännön mukaisesti.

Väliseminaarissa käsitellään työn tekijöiden, opponentin ja ohjaajien esiin nostamia kysymyksiä yhteisesti. Väli- ja loppuseminaarin opponentin määrittävät yhteistyössä opiskelija, työn ohjaaja ja yliopettaja. Opiskelija sopii ja luovuttaa hyvissä ajoin väliseminaariesityksen ja mahdollisen aineiston ohjaavalle opettajalle ja opponentille perehtymistä varten.

Loppuseminaarissa käsitellään valmiita töitä. Lopputyöseminaarit ovat julkisia, opiskelijan tulee huomioida esityksissään työhön mahdollisesti liittyvät, mutta lopullisen työn ulkopuolelle jäävät, salassa pidettävät tiedot. Opiskelija lähettää valmiin opinnäytetyönsä ohjaajalleen ja opponentille vähintään yhtä viikkoa ennen loppuseminaria.

Opiskelija kutsuu lopputyöseminariin työn toimeksiantajan.

Loppuseminaaritilaisuus muodostuu seuraavista osioista:

- tilaisuuden avaus
- työn esittely (noin 30 minuuttia)
- opponointi (noin 15 minuuttia)
- työn toimeksiantajan mahdollinen puheenvuoro
- yleinen keskustelu
- ohjaajan lausunto
- tilaisuuden päätös.

Opiskelija esittelee:

- työn tarkoituksen, tavoitteen ja rajauksen
- tiivistetysti opinnäytetyön tietoperustan, aineistonhankinnan ja menetelmälliset valinnat
- työnsä tulokset

Loppuseminaarissa esityksen painopiste on opinnäytetyön/kehittämistehtävän tulosten ja tuotosten esittelyssä sekä opinnäytetyöprosessin arvioinnissa. Esittelyn tukena tulee mielellään käyttää kuvallista yhteenvetoa.

Esityksen jälkeen opponentti opponoi opinnäytetyön. Opponoi arvioi opinnäytetyötä, ei arvostele. Opponentti valmistee muutaman kriittisen kysymyksen ja antaa kokonaisarvioinnin työstä (liite 4).

Opponentin puheenvuoron jälkeen seuraa työn toimeksiantajan mahdollinen puheenvuoro sekä yleinen keskustelu. Lopuksi työn ohjaaja antaa työstä suullisen lausunnon.

Loppuseminaarin kokonaiskesto on noin yksi tunti.

Ohjaaja laatii seminaarissa antamansa suullisen lausunnon lisäksi opinnäytetyöstä kirjallisen lausunnon (liite 4), joka toimitetaan opiskelijalle.

2.6 Opinnäytetyön julkistaminen

Ohjaava opettaja antaa julkaisuluvan opinnäytetyölle, minkä jälkeen opiskelija julkistaa ja taltioi työn ammattikorkeakoulun käytännön mukaisesti.

Mikäli opinnäytetyöllä on ollut toimeksiantaja, opiskelija luovuttaa työnsä toimeksiantajalle.

3. Arviointi

3.1 Arviointikäytäntö

Opinnäytetyön arvioinnista vastaa ohjaava opettaja.

Opinnäytetyö arvioidaan asteikolla kiitettävä (5), hyvä (4 tai 3) tai tyydyttävä (2 tai 1). Arviointi kohdentuu vain työn julkiseen osioon ja perustuu kirjallisen raportin lisäksi prosessiin, opiskelijan seminaariesitykseen, työn ohjaamisen aikana ker-tyneeseen tietoon opiskelijan edistymisestä työhön liittyvissä osa-alueissa sekä työn toimeksiantajalta saatuun kirjalliseen lausuntoon.

Opinnäytetyön teettäjä antaa palautteen opinnäytetyön onnistumisesta toimeksiantajan näkökulmasta. Opiskelija pyytää työn teettäjältä palautteen lomakkeella (liite 2).

Ohjaava opettaja pyytää opinnäytetyöprosessista kirjallisen palautteen opinnäytetyön tekijältä (liite 3). Saatu palaute mahdollistaa opinnäytetyöprosessin ja sen ohjaamisen jatkuvan kehittämisen. Opiskelija toimittaa lomakkeen ohjaajalleen. Palautteet käsitellään ja taltioidaan ammattikorkeakoulussa noudatettavan käytänteen mukaisesti.

Jos opiskelija ei ole tyytyväinen saamaansa arvosanaan, hän voi pyytää siihen oikaisua. Opintosuoritusten arvioinnin oikaisemisesta on voimassa, mitä asetuksessa ammattikorkeakoulu-opinnoista 352/2003 on säädetty.

3.2 Hyvän opinnäytetyön tunnusmerkkejä

Aiheen valinta ja asetettujen tavoitteiden saavuttaminen

- Työn aihe tai tutkimus- ja kehittämistehtävä on ajankohtainen ja työelämän tai alueen kehittämisen kannalta tärkeä
- Kehittämistarpeen tunnistaminen perustuu huolelliseen analyysiin, mikä ilmenee tarkoituksenmukaisesti muodostetuista tutkimuskysymyksistä kehittämistehtävän ratkaisemiseksi
- Aiheen käsittely osoittaa tietojen ja tulosten työelämäsidadon ja hyödynnettävyyttä
- Asetetut tavoitteet on saavutettu ja työn rakenne on suunnitelmallinen ja loogisesti etenevä
- Opinnäytetyö on valmistunut suunnitellussa aikataulussa tai aikataulua on muutettu perustellusta syystä ja yhteistyössä työelämän kanssa

Tiedonhankinta ja tiedon analysointi

- Metodologiset valinnat ovat tutkimus- ja kehittämistehtävän ratkaisemisen kannalta perusteltuja
- Kehittämisprosessia on jäsennetty teoreettisesti
- Tutkimus- ja tiedonhankintamenetelmiä on käytetty taitavasti
- Tiedonhankinta on aihetta kattava
- Tietoa on hankittu itsenäisesti ja käyttäen kriittisesti hyväksi eri lähteitä
- Tiedonhankinnassa on käytetty monipuolisesti eri tietolähteitä ja kansainvälisiä lähdeaineistoja.
- Tutkimus- ja tiedonhankintamenetelmiä on sovellettu uusiin ja muuttuviin tilanteisiin

Tulosten ja johtopäätösten esittäminen ja niiden hyödynnettävyys

- Tulokset on esitetty selkeästi ja johdonmukaisesti
- Tulokset on perusteltu ja niitä on pohdittu
- Johtopäätökset ovat johdonmukaisia
- Johtopäätöksissä on arvioitu kriittisesti ongelmakokonaisuuksia ja niiden erilaisia ratkaisuvaihtoehtoja
- Työstä saatu tieto hyödyttää merkittävästi työelämää
- Ratkaisulla on yleistä sovellusarvoa
- Työssä esitetään valmiiksi harkittuja vaihtoehtoja erilaisiin olosuhteisiin ja tilanteisiin
-

Opinnäytetyön kieli- ja tekstiasu sekä tiedon vuorovaikutteinen esittäminen

- Kirjallinen raportti etenee johdonmukaisesti ja työn rakenne on looginen.
- Opinnäytetyön tehtäväalueeseen liittyvät kysymykset on viestitty eri kohderyhmille asiantuntevasti ja tarkoituksenmukaisesti sekä kirjallisesti että suullisesti.
- Opinnäytetyöraportin kieliasu on huoliteltua, täsmällistä ja selkeää.
- Teksti on sujuvaa ja virheetöntä asiatekstiä.
- Lähteiden käyttö ja merkintä ovat asianmukaisia

3.3 Arviointikriteerit

Arviointikohteet	Kiitettävä (5)	Hyvä (4)
Aiheen hallinta	<ul style="list-style-type: none"> Aihevalinta on työelämän kehittämisen näkökulmasta merkittävä, ajankohtainen ja innovatiivinen. Aiheen hallinnassa näkyy opiskelijan ammatillisen asiantuntijuuden laaja-alaisuus ja erinomainen kehittyminen. Prosessi on toteutettu itseohjautuvasti, loogisesti edeten ja erinomaisesti perustelluin valinnoin prosessin eri vaiheissa. Prosessissa opiskelijan toiminta on ollut erinomaisen suunnitelmallista, tavoitteellista ja prosessi on erinomaisesti loppuunsaatettu. Opinnäytetyölle asetetut tavoitteet on saavutettu erinomaisesti. Opinnäytetyö hyödyttää laajasti toimeksiantajaa ja tulokset ovat merkittäviä työelämän kehittämisen kannalta. 	<ul style="list-style-type: none"> Aihevalinta on työelämän kehittämisen näkökulmasta merkittävä, ajankohtainen ja selkeästi perusteltu. Aiheen hallinnassa näkyy opiskelijan ammatillinen asiantuntijuus ja kehittynyt osaaminen. Prosessi on toteutettu itseohjautuvasti, loogisesti edeten ja hyvin perustelluin valinnoin prosessin eri vaiheissa. Prosessissa opiskelijan toiminta on ollut suunnitelmallista, tavoitteellista ja prosessi on hyvin loppuunsaatettu. Opinnäytetyölle asetetut tavoitteet on saavutettu hyvin. Opinnäytetyö hyödyttää toimeksiantajaa ja tulokset ovat merkittäviä työelämän kehittämisen kannalta.
Tietoperusta	<ul style="list-style-type: none"> Tietoperusta on erittäin selkeä, looginen ja johdonmukainen kokonaisuus sekä opinnäytetyön aiheen ja tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukainen. Opiskelija on käyttänyt eri tietolähteitä monipuolisesti, kriittisesti valikoiden ja synteesisomaisesti. Keskeiset käsitteet on määritelty kattavasti ja analyttisesti. Lähteet ovat monipuolisia, kriittisesti valittuja, luotettavia ja ajantasaisia. Lähteissä on hyödynnetty merkittävästi tutkimustietoa ja kansainvälisiä lähteitä. Työssä on hyödynnetty monipuolisesti ja vuorovaikutteisesti henkilökohtaista ammatillista osaamistietoa. 	<ul style="list-style-type: none"> Tietoperusta on selkeä sekä johdonmukainen ja opinnäytetyön aiheen ja tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukainen. Opiskelija on käyttänyt eri tietolähteitä monipuolisesti ja tarkoituksenmukaisesti. Lähteitä on käytetty laajasti, kriittisesti ja johdonmukaisesti. Keskeiset käsitteet on määritelty kattavasti. Lähteet ovat monipuolisia, perusteltuja, luotettavia ja ajantasaisia. Lähteissä on hyödynnetty hyvin tutkimustietoa ja kansainvälisiä lähteitä. Työssä on hyödynnetty vuorovaikutteisesti henkilökohtaista ammatillista osaamistietoa.
Toteutus	<ul style="list-style-type: none"> Opiskelija on valinnut aiheeseen erinomaisesti soveltuvat tutkimus- ja/tai kehittämismenetelmät, jotka hän hallitsee itsenäisesti ja innovatiivisesti. Opiskelija on käyttänyt opinnäytetyössään luovasti, taitavasti ja erittäin tarkoituksenmukaisesti tiedonhankinta- ja analysointimenetelmiä. 	<ul style="list-style-type: none"> Opiskelija on valinnut aiheeseen hyvin soveltuvat tutkimus- ja/tai kehittämismenetelmät, jotka hän hallitsee itsenäisesti ja hyvin. Opiskelija on käyttänyt opinnäytetyössään taitavasti ja tarkoituksenmukaisesti tiedonhankinta- ja analysointimenetelmiä.
Johtopäätökset ja työn luotettavuus	<ul style="list-style-type: none"> Tuloksista on tehty erittäin selkeästi ja ymmärrettävästi perusteltuja päätelmiä työelämän kehittämisen kannalta. Opinnäytetyön hyödynnettävyys tulee selkeästi esille. Opiskelija esittää perusteltuja ja tuloksiin erinomaisesti soveltuvia jatkotutkimusaiheita ja/tai kehittämisehdotuksia. Opinnäytetyön luotettavuuden arvio on tehty huolellisesti, monipuolisesti ja kriittisesti. 	<ul style="list-style-type: none"> Tuloksista on tehty perusteltuja ja johdonmukaisia päätelmiä työelämän kehittämisen kannalta. Opinnäytetyön hyödynnettävyys tulee selkeästi esille. Opiskelija tuo esille hyvin tuloksiin pohjautuvia jatkotutkimusaiheita ja/tai kehittämisehdotuksia. Opinnäytetyön luotettavuuden arvio on tehty huolellisesti ja monipuolisesti.
Raportointi	<ul style="list-style-type: none"> Opinnäytetyössä on moitteeton, johdonmukainen ja jäntevä sisällöllinen rakenne. Teksti on kieli- ja ulkoasultaan erinomaista asiatekstiä. Lähteiden käyttö ja merkintä on asianmukaista. Työn graafiset ratkaisut ovat oivaltavia ja tuloksia esimerkillisesti havainnollistavia. Opinnäytetyössä on noudatettu kaikilta osin ammattikorkeakoulun opinnäytetyöohjeistusta. Opiskelija hallitsee erinomaisesti opinnäytetyön vuorovaikutteisen tiedon esittämiseksi asettamat edellytykset ja esitystavat. 	<ul style="list-style-type: none"> Opinnäytetyössä on johdonmukainen sisällöllinen rakenne. Teksti on kieli- ja ulkoasultaan lähes virheetöntä asiatekstiä. Lähteiden käyttö ja merkintä on asianmukaista. Työn graafiset ratkaisut ovat tuloksia hyvin havainnollistavia. Opinnäytetyössä on noudatettu ammattikorkeakoulun opinnäytetyöohjeistusta. Opiskelija kykenee viestimään opinnäytetyöstään vuorovaikutteisesti tutkimuksellisen ja ammatillisen toiminnan edellyttämällä valmiuksilla.

Alla mainitut kriteerit koskevat yksilötöinä tehtäviä opinnäytetöitä. Niitä käytetään soveltaen useamman kuin yhden tekijän opinnäytetyössä. Ryhmätöinä tehtävän opinnäytetyön arvioinnin tarkennetut perusteet ovat saatavilla Lapin ammattikorkeakoulun www.sivuilla.

Hyvä (3)	Tyydyttävä (2)	Tyydyttävä (1)
<ul style="list-style-type: none"> Aihevalinta on työelämän kehittämisen näkökulmasta hyödyllinen ja hyvin perusteltu. Aiheen hallinnassa näkyy opiskelijan ammatillisen asiantuntijuus ja osaaminen. Prosessi on toteutettu pääosin itseohjautuvasti, pääosin loogisesti edeten ja tarkoituksenmukaisin valinnoin prosessin eri vaiheissa. Prosessissa opiskelijan toiminta on ollut suunnitelmallista, tavoitteellista ja prosessi on hyvin loppuunsaatettu. Tavoitteet on saavutettu melko hyvin. Opinnäytetyö hyödyttää toimeksiantajaa ja sen tulokset ovat sovellettavissa työelämän kehittämiseen. 	<ul style="list-style-type: none"> Aihevalinta on työelämän kehittämisen näkökulmasta hyödyllinen, mutta työelämälähtöiset perustelut ovat suppeat. Aiheen hallinnassa näkyy opiskelijan ammatillisuus ja osaamista aihealueella. Prosessi on toteutettu melko itseohjautuvasti, mutta prosessin etenemisen loogisuudessa ja valintojen perusteluissa on jonkin verran puutteita. Prosessissa opiskelija on tarvinnut tukea suunnitelmallisuudessa ja prosessin loppuunsaattamisessa. Tavoitteet on saavutettu osittain Opinnäytetyö hyödyttää toimeksiantajaa tyydyttävästi ja sen tulokset ovat tyydyttävästi sovellettavissa työelämän kehittämiseen. 	<ul style="list-style-type: none"> Aihevalinnalla on heikko yhteys työelämän kehittämiseen ja työelämälähtöiset perustelut ovat puutteelliset. Aiheen hallinnassa näkyy opiskelijan ammatillisuus, mutta osaaminen on heikkoa ja jäsentymättömiä. Prosessi on toteutettu epäsenäisesti ja prosessin etenemisen loogisuudessa ja valintojen perusteluissa on selkeitä puutteita. Prosessissa opiskelija on tarvinnut tukea kaikissa vaiheissa ja runsaasti prosessin loppuunsaattamisessa. Tavoitteet on saavutettu heikosti. Opinnäytetyö hyödyttää toimeksiantajaa heikosti ja sen tulokset ovat heikosti sovellettavissa työelämän kehittämiseen.
<ul style="list-style-type: none"> Tietoperusta on johdonmukainen ja opinnäytetyön aiheen sekä tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukainen. Opiskelija on käyttänyt eri tietolähteitä tarkoituksenmukaisesti. Lähteiden käyttö tukee aiheen käsittelyä johdonmukaisesti ja kriittisesti. Keskeiset käsitteet on määritelty kattavasti. Lähteet ovat perusteltuja, luotettavia ja ajantasaisia. Lähteissä on hyödynnetty tutkimustietoa ja kansainvälisiä lähteitä. Työssä on hyödynnetty vuorovaikutteisuuden pyrkien henkilökohtaista ammatillista osaamistietoa. 	<ul style="list-style-type: none"> Tietoperusta on opinnäytetyön aiheen ja tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukainen. Opiskelija on käyttänyt eri tietolähteitä kepealaisesti, mutta aiheen yhteyteen sopien. Lähteitä on käytetty aiheen käsittelyyn suppeasti. Keskeiset käsitteet on määritelty puutteellisesti. Lähteet ovat aihetta käsitteleviä ja ajantasaisia. Lähteissä on hyödynnetty tutkimustietoa, mutta hyvin suppeasti kansainvälisiä lähteitä. Työssä on pyritty henkilökohtaisen ammatillisen osaamistiedon vuorovaikutteiseen hyödyntämiseen. 	<ul style="list-style-type: none"> Tietoperusta on opinnäytetyön aiheen ja tavoitteiden kannalta kepea-alainen. Opiskelija on käyttänyt eri tietolähteitä suppeasti ja aiheen yhteyteen epäjohdonmukaisesti. Lähteitä on käytetty pintapuolisesti ja kriittikömmästi referoiden. Opiskelija ei hallitse käsitteiden määrittelyä. Lähteet ovat aihetta käsitteleviä ja pääosin ajantasaisia. Lähteissä on hyödynnetty tutkimustietoa suppeasti, kansainvälisiä lähteitä ei ole hyödynnetty. Työssä on hyödynnetty pääsääntöisesti henkilökohtaista ammatillista osaamistietoa.
<ul style="list-style-type: none"> Opiskelija on valinnut aiheeseen soveltuvat tutkimus- ja/tai kehittämismenetelmät, jotka hän hallitsee tarkoituksenmukaisesti. Opiskelija on käyttänyt opinnäytetyössään tarkoituksenmukaisesti ja perustellusti tiedonhankinta- ja analysointimenetelmiä. 	<ul style="list-style-type: none"> Opiskelija on valinnut aiheeseen soveltuvat tutkimus- ja/tai kehittämismenetelmät, joiden hallitsemisessa hänellä on osin puutteita. Opiskelija on käyttänyt opinnäytetyössään tiedonhankinta- ja analysointimenetelmiä tarkoituksenmukaisesti, mutta osin epäjohdonmukaisesti. 	<ul style="list-style-type: none"> Opiskelija on valinnut aiheeseen soveltuvat tutkimus- ja/tai kehittämismenetelmät, joiden hallitsemisessa hänellä on merkittäviä puutteita. Opiskelija on käyttänyt opinnäytetyössään tiedonhankinta- ja analysointimenetelmiä puutteellisesti ja osin perustelematta.
<ul style="list-style-type: none"> Tuloksista on tehty johdonmukaisia päätelmiä työelämän kehittämisen kannalta. Opinnäytetyön hyödynnettävyys tulee esille. Opiskelijan ehdottamat jatkotutkimusaiheet ja/tai kehittämissuhteet ovat relevantteja. Opinnäytetyön luotettavuuden arvio on tehty huolellisesti ja hyvin. 	<ul style="list-style-type: none"> Tuloksista on tehty niukasti päätelmiä työelämän kehittämisen kannalta. Opinnäytetyön hyödynnettävyys tulee esille. Opiskelijan esittämät jatkotutkimusaiheet ja/tai kehittämissuhteet ovat puutteellisesti perusteltuja. Opinnäytetyön luotettavuuden arvio on tehty tyydyttävästi. 	<ul style="list-style-type: none"> Tuloksista ei ole tehty päätelmiä työelämän kehittämisen kannalta tai päätelmät ovat epäjohdonmukaisia. Opinnäytetyön hyödynnettävyys on epäselvää. Opiskelija ei esitä perusteltuja jatkotutkimusaiheita ja/tai kehittämissuhteita. Opinnäytetyön luotettavuuden arvio on tehty puutteellisesti.
<ul style="list-style-type: none"> Opinnäytetyön rakenne on pääosin johdonmukaisesti jäsennyt. Teksti on kieli- ja ulkoasultaan hyvää asiatekstiä. Lähteiden käyttö ja merkintä on asianmukaista. Tulosten graafinen havainnollistaminen on asianmukaisesti. Opinnäytetyössä on pääsääntöisesti noudatettu ammattikorkeakoulun opinnäytetyöohjeistusta. Opiskelija kykenee viestimään opinnäytetyöstään vuorovaikutteisesti ammatillisen toiminnan edellyttämällä valmiuksilla. 	<ul style="list-style-type: none"> Opinnäytetyössä on vain osittain johdonmukaisesti jäsennyt rakenne. Teksti on kieli- ja ulkoasultaan kankeaa, mutta pääosin täyttää asiatekstille asetetut vaatimukset. Lähteiden käyttö ja merkintä on puutteellista. Tuloksia on esitelty myös graafisesti, mutta esityksissä on puutteita. Opinnäytetyössä on noudatettu osin ammattikorkeakoulun opinnäytetyöohjeistusta. Opiskelija kykenee viestimään opinnäytetyöstään ensisijaisesti kokemustiedon antamalla valmiuksilla. 	<ul style="list-style-type: none"> Opinnäytetyön rakenne on sisällöllisesti epäjohdonmukainen ja jäsentymätön. Tekstissä on paljon virheitä, kielellinen esitystapa on kankeaa eikä täytä kaikilta osin asiateksille asetettuja vaatimuksia. Lähteiden käyttö ja merkintä on puutteellista ja epäjohdonmukaista. Työn graafiset ratkaisut ovat epäjohdonmukaisia ja sisällöllisesti puutteellisia. Opinnäytetyössä on noudatettu puutteellisesti ammattikorkeakoulun opinnäytetyöohjeistusta. Opiskelija viestii sanallisesti opinnäytetyöstään painottuneesti kuvailevalla tasolla.

Mikäli opinnäytetyö ei täytä kaikkien arviointikohteiden osalta vähintään tason tyydyttävä (1) arviointikriteerejä, se arvioidaan hylätyksi (0).

3.4 Kypsyysnäyte

Ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon opinnäytetyöhön liittyy pakollinen kypsyysnäyte. Asetuksen ammattikorkeakouluista (352/2003) 10. §:n mukaan ”Ammattikorkeakoulututkintoa varten opiskelijan on kirjoitettava opinnäytetyönsä alalta kypsyysnäyte, joka osoittaa perehtyneisyyttä alaan ja suomen tai ruotsin kielen taitoa”. Ammattikorkeakoulu päättää kypsyysnäytteestä silloin, kun opiskelijalta ei vaadita 8. §:n 1. momentissa tarkoitettua kielitaitoa.⁴ Kypsyysnäyte voi olla annetusta aiheesta laadittava essee tai vaihtoehtoisesti opinnäytetyön aihetta esittelevä tiedote.

Opiskelija voi ilmoittautua kypsyysnäytteeseen, kun opinnäytetyö on viimeistelyvaiheessa. Kypsyysnäytteeseen ilmoitetaan kuten tenttiin, ja sen kirjoittamiseen saa käyttää aikaa enintään kolme (3) tuntia. Kypsyysnäyte kirjoitetaan valvotussa tilanteessa. Opiskelija kirjoittaa kypsyysnäytteen ammattikorkeakoulun käytänteiden mukaisesti ohjaavan opettajan laatimien aiheiden perusteella. Kypsyysnäytteen lukijaksi kuvitellaan toinen saman alan asiantuntija, ellei tehtävänannossa ole annettu muuta tietoa kohderyhmästä.

Kypsyysnäytteen asiasisällön tarkastaa opinnäytetyön ohjaava opettaja ja kieliasun viestinnän opettaja. Kypsyysnäyte arvioidaan arvosanoilla hyväksytty tai hylätty.

---

⁴ Kun opiskelija on saanut vapautuksen asetuksen (352/2003) 8. § 1. momentissa tarkoitettua kielitaitovaatimuksesta, kypsyysnäyte kirjoitetaan englannin kielellä. Poikkeuksen myöntää rehtori. Edellä mainituissa tilanteissa opiskelijan tutkintotodistuksen kohtaan kypsyysnäyte kirjoitetaan. ”Opiskelija on kirjoittanut kypsyysnäytteen englannin kielellä (tai muulla rehtorin hyväksymällä kielellä) ammattikorkeakouluasetuksen 8. §:n ja 10 §:n perusteella.”

Liite 1 (1/2) Opinnäytetyön toimeksiantositoumus

I Opinnäytetyön toimeksiantositoumus

Yritys/Työyhteisö	
Yrityksen/Työyhteisön nimi:	
Yhteyshenkilö	Asema/ammattinimike:
Osoite	Puhelin
Sähköposti:	
Opinnäytetyö (mahdollinen tarkentava määrittely liitteenä)	
Opinnäytetyön aihe:	
Opinnäytetyön suorittamista varten luovutettava tausta-aineisto:	Valmis:
Opinnäytetyön ohjaus toimeksiantajan taholta. Kuka ohjaa ja miten?	
Toimeksiantajan edustaja sitoutuu	
☐ osallistumaan opinnäytetyösuunnitelman laadintaan	
☐ mahdollistamaan työn suorittamisen työyhteisössä	
☐ ohjaamaan opiskelijaa työhön liittyvissä ammatillisissa kysymyksissä	
☐ osallistumaan mahdollisuuksien mukaan opinnäytetyöseminaareihin, antamaan työstä palautetta sekä lausunnon työn arviointia varten	
☐ sopimaan tarvittaessa työn luottamuksellisista osioista opiskelijan ja ammattikorkeakoulun kanssa	
Allekirjoitus	

II Opiskelijan sitoumus opinnäytetyöhän

Opiskelija	
Opiskelijan etu- ja sukunimi:	Opiskelijanumero
Osoite	Puhelin
Sähköposti	
Koulutus ja suuntautumisvaihtoehto:	
Opiskelija sitoutuu	
☐ suorittamaan työn suunnitelmallisesti ja ammattikorkeakoulun ohjeistusta noudattaen,	
☐ käyttämään toimeksiantajalta saamaansa aineistoa vain opinnäytetyön tarkoitukseen,	
☐ noudattamaan vaihtoehtoisuutta erikseen sovitun luottamuksellisen tausta-aineiston osalta sekä	
☐ toimittamaan valmiin opinnäytetyön toimeksiantajalle sovitulla tavalla ja tarvittaessa esittelemään työn tuloksia toimeksiantajalle.	
Allekirjoitus	

Liite 1 (2/2) Opinnäytetyön toimeksiantositoumus

III Opinnäytetyön ohjaus

Ohjaava Opettaja	
Ohjaavan opettajan nimi:	
Koulutus ja toimipaikka:	Puhelin:
Sähköposti:	
Ammattikorkeakoulun edustajat sitoutuvat	
☐ vastaamaan, että opinnäytetyön aihe ja tavoitteet vastaavat alan ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon opinnäytetyölle asetettuja kriteerejä ja että opinnäytetyöprosessia ohjataan edistäen työn valmistumista,	
☐ vastaamaan opinnäytetyön arvioinnista,	
☐ noudattamaan kaikissa vaiheissa ammattikorkeakoulun opinnäytetyöohjeistusta sekä	
☐ noudattamaan vaihtolovelvollisuutta erikseen sovitun luottamuksellisen aineiston osalta.	
Allekirjoitus	

Koulutuksen yliopettaja	
Koulutuksen yliopettajan nimi:	
Puhelin:	Sähköposti:
Allekirjoitus:	

Opinnäytetyöt ovat julkisia. Jos työ sisältää toimeksiantajan kannalta luottamuksellista tietoa, sitä ei sisällytetä julkaistavaan opinnäytetyöhön. Tätä sitoumusmallia käytetään toistaiseksi.

Liite 2 Opinnäytetyön toimeksiantajan palaute

Toimeksiantaja

Opiskelija

Koulutus

Opinnäytetyön aihe

Toimeksiantajan edustajana annan lausunnon opinnäytetyöstä huomioiden erityisesti seuraavia osa-alueita: tavoitteen saavuttaminen ja tulosten käytettävyys, tekijän vastuullisuus ja vuorovaikutteisuus.

Päiväys ja toimeksiantajan / toimeksiantajan edustajan allekirjoitus

___/___/_____

Liite 3

Opiskelijan arvio opinnäytetyöskentelystä

Antamasi palaute auttaa Lapin ammattikorkeakoulun YAMK-opinnäytetyötoiminnan kehittämistä. Valitse / rengasta sopivaksi katsomasi vaihtoehto.

1. Opinnäytetyö valmensi minua	
- kokonaisvaltaiseen ongelmien ratkaisuun	huonosti 1 2 3 4 5 erinomaisesti
- johdonmukaiseen ja järjestelmälliseen työskentelyyn	huonosti 1 2 3 4 5 erinomaisesti
- monipuoliseen tiedonhakuun	huonosti 1 2 3 4 5 erinomaisesti
- parempaan kirjalliseen, kuvalliseen ja suulliseen ilmaisuun	huonosti 1 2 3 4 5 erinomaisesti
- ammattialani tutkimus- ja kehittämistoimintaan	huonosti 1 2 3 4 5 erinomaisesti
2. Opinnäytetyön ohjeistus oli	riittämätön 1 2 3 4 5 erinomainen
3. Työn toimeksiantajalta saamani ohjaus ja tuki oli	riittämätön 1 2 3 4 5 erinomainen
4. Ohjaavalta opettajalta saamani ohjaus ja tuki oli	riittämätön 1 2 3 4 5 erinomainen
5. Viestinnän opettajalta saamani ohjaus ja tuki oli	riittämätön 1 2 3 4 5 erinomainen
6. Opinnäytetyöseminaarit edistivät työn valmistumista	vähän 1 2 3 4 5 paljon
7. Opinnäytetyöni työmäärä oli annettuun aikaan nähden	pieni 1 2 3 4 5 suuri
8. Opinnäytetyö oli omiin valmiuksiini nähden	vaatimaton 1 2 3 4 5 vaativa
9. Opinnäytetyö antoi lisävalmiuksia työelämää varten	vähän 1 2 3 4 5 paljon
10. Työskentelyn aikana saamani palaute oli	masentava 1 2 3 4 5 kannustava
11. Kommentoi ja anna kehittämisehdotuksia opinnäytetyöprosessiin liittyen.	

Päiväys ja allekirjoitus

____/____

Opiskelijan arvio opinnäytetyöskentelystä palautetaan ohjaavalle opettajalle.

Liite 4

Ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon opinnäytetyön arviointilomake (malli)

Opiskelijan nimi: _____

Työn nimi: _____

Työn nimi englanniksi: _____

Toimeksiantaja: _____

Arvioijan nimi: _____

Arviointiasteikko: 5 Kiitettävä
4 Hyvä
3 Hyvä
2 Tyydyttävä
1 Tyydyttävä

Arviointikohteet (ks. Arviointikohteiden avaus)

1. Aiheen hallinta _____

2. Tietoperusta _____

3. Toteutus _____

4. Johtopäätökset ja luotettavuus _____

5. Raportointi _____

Arvosana _____

Opinnäytetyön arviointilomake on opinnäytetyön arvioinnin tukena toimiva työpohja. Lomaketta on mahdollista täydentää kokonaisarviointia avaavalla liitteellä.

Kypsyysnäyte suoritettu hyväksytysti _____

Arviointikohteiden avaus:

1. Aiheen hallinta

Työn aihe on perustellusti työelämää kehittävä. Työelämäyhteys on esitelty. Työn keskeinen idea, täsmällinen tutkimusongelma/kehittämistehtävä ja tavoitteet on määritely, rajattu ja perusteltu. Opinnäytetyön prosessi on hyvin toteutettu. Työlle asetetut tavoitteet on saavutettu. Työn tulokset hyödyttävät toimeksiantajaa.

2. Tietoperusta

Tutkimusongelman/-tehtävän ratkaisemisessa keskeiset käsitteet ja niiden keskinäinen yhteys on määritely tarkoituksenmukaisesti olemassa olevaan tietoperustaan tai teorian tietoon tukeutuen. Tietolähteitä on käytetty monipuolisesti, kriittisesti ja neuvokkaasti. Lähteet ovat ajantasaisia, luotettavia ja kansainvälisiä. Tietoperusta kytkeytyy saumattomasti empiriseen aineistoon ja työllä on selkeä ja loogisesti etenevä rakenne.

3. Toteutus

Opiskelija on hankkinut johdonmukaisesti, huolellisesti, kattavasti ja kriittisesti tietoa eri lähteistä. Tutkimusongelman/kehittämistehtävän ratkaisemisen kannalta tarkoituksenmukaiset aineistonkeruumenetelmät ja aineiston analysointi on esitelty. Aineiston keruun, analysoinnin ja johtopäätösten tekemisen suunnitelmällisyys, systemaattisuus ja etenemisjärjestely on kuvattu huolellisesti. Käytettyjä tutkimus- ja tiedonhankintamenetelmiä on osattu käyttää luovasti ja taitavasti.

4. Johtopäätökset ja luotettavuus

Ratkaisuna esitellyt tulokset on kuvattu selkeästi ja perustellusti. Työssä on pohdittu ratkaisun soveltuvuutta ja hyödyntämismahdollisuuksia ja harkittu vaihtoehtoja erilaisiin olosuhteisiin ja tilanteisiin. Jatkotutkimusaiheita esitetään. Tulosten luotettavuutta on pohdittu kriittisesti.

5. Raportointi

Raportissa on moitteeton, johdonmukainen ja jäntevä sisällöllinen rakenne. Kieliasu on huoliteltua, täsmällistä ja selkeää. Teksti on sujuvaa ja virheetöntä asiategstiä. Ilmaisuuksia on tiivistä. Lähteiden käyttö ja merkintä on asianmukaista. Raportin suullinen esittely on havainnollinen ja esittelee tiivistetysti työn keskeiset tulokset.

LAPIN AMK¹
Lapland University of Applied Sciences

www.lapinamk.fi